A°. 1842. N°. 6.

JAVASCHE COURANT.

JE MAINTIENDRAI

Woensdag, *19 Januarij.*

OFFICIEEL GEDEELTE.

Bij besluit van 15 Januarij 1842 no. 21, zijn de functien van Directeur Generaal van Financien opgedragen aan den Heer *J. D. Kruseman*, Inspecteur bij het Ministerie van Marine en Kolonien in speciale missie naar Indië.

Door den Vice-President, waarnemenden Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, zijn de volgende dispositien genomen:

BEVORDERD:

(*Besluit 13 Januarij 1842 no. 20.*)

Bij den Generalen Staf.

Tot eersten luitenant adjoint, de tweede luitenant adjoint *W. Broekhuis*.

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE.

TOT KAPITEINS:

Bij het derde bataillon.

De eerste luitenant *F. G. Runckel* van dat bataillon.

Bij het vijfde bataillon.

De eerste luitenant *J. C. Livingston*, van de derde afdeeling depôt.

Bij het zevende bataillon.

De eerste luitenant *D. W. Becking*, van het twaalfde bataillon.

TOT EERSTEN LUITENANT ADJUDANT:

Bij het vierde bataillon.

De tweede luitenant adjudant *W. P. Kress*, van dat bataillon.

TOT EERSTE LUITENANTS:

Bij het zevende bataillon.

De tweede luitenants *C. A. F. W. Wollweber* en *E. H. Graffé*, beide van dat bataillon.

Bij het elfde bataillon.

De tweede luitenant *K. J. van Berg* van dat bataillon, met bepaling dat zijne ancienniteit zal rekenen van 9 Julij 1841, en hij mitsdien in de ranglijst zal plaats nemen boven den eersten luitenant *K. H. Boon van Ostade*.

Bij het twaalfde bataillon.

De tweede luitenant *G. B. Becking* van dat bataillon.

Bij de derde afdeeling algemeen depôt.

De tweede luitenant *W. L. Bollaertz*, van het twaalfde bataillon.

TOT TWEEDEN LUITENANT:

Bij het vierde bataillon.

De sergeant *J. H. Haan* van het vijfde bataillon.

BIJ DE GENEESKUNDIGE DIENST.

Tot chirurgijn der tweede klasse,

De chirurgijn der derde klasse *F. Haabe*.

OP VERZOEK EERVOL ONTSLAGEN:

Het lid der hoofdkommissie van onderwijs *J. H. Scholten*.

De kapitein adjudant bij de schutterij te *Batavia* en waarnemend kommandant van het korps papangers, mooren en bengalezen aldaar *J. Roijen*.

OP VERZOEK GEPENSIONEERD:

De betaalmeester der eerste klasse *J. H. Weijler*.

De tweede luitenant van het personeel der artillerie *F. Parlevliet*.

EERVOL UIT ZR. MS. MILITAIRE DIENST ONTSLAGEN:

De apotheker der derde klasse *H. J. Dagneaux*.

UIT ZR. MS. MILITAIRE DIENST ONTSLAGEN:

De kapitein der infanterie *J. F. Holtrop*.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, *18 Januarij 1842.*

Hoewel eergister het *Zweedsch* schip *Antilope* alhier is aangekomen van *Gottenburg*, van waar dat vaartuig op den 4den Sept. ll. vertrokken was, zoo hebben wij met hetzelve geene Europesche berigten ontvangen, die trouwens ook niet van lateren datum zouden geweest zijn, dan die, welke de Nederlandsche schepen van 3 September, ons bereids eenigen tijd geleden hebben aangebragt.

Dus nog altijd buiten staat zijnde, onzen lezers Europesche *nieuwstijdingen* mede te deelen, achten wij het niet ongepast, de navolgende belangrijke beschrijving van de inneming van *Amoij* hier op te nemen. Hoewel deze krijgsverrigting der Britsche legermagt in *Indië*, reeds eenige maanden dagteekent, bleef de mededeeling daarvan in deze courant vroeger achterwege. De *Canton-Press* van den 13den November ll. bevat eene uitvoerige beschrijving van dit wapenfeit, en het is aan dat nieuwsblad, dat wij ontleend hebben de volgende:

HERINNERINGEN AAN AMOY.

De vloot, welke den 21sten Augustus van Hongkong vertrok, maakte in den beginne slechts weinig vordering. Stilte en het langzaam zeilen van sommige transportschepen hielden de schepen op nabij de Lemma's. Kort daarna wakkerde er echter een goede bries aan; dezelve woei regt van achteren en de 36 schepen, onder geleide van het convooi oorlogschepen en fregatten, te zamen drie linien vormende, bereikten den 25sten Chapel-eiland (Lamtea) hetwelk voor Amoij ligt. Wij hadden nu de barre kust in het gezigt, welke een onvriendelijker schouwspel oplevert, dan iets wat wij gewoon waren nabij Canton te zien, doch de plaats onzer bestemming was nog voor ons oog verborgen.

De haven of liever baai van Amoij is omringd door verschillende eilanden, op twee van welke de Mandarins met hunne gewone voorzorg batterijen hadden opgerigt. Toen dus de *Modeste* en een der stoombooten onder schot gekomen waren gaven de Hemelrijkers, zoo als zij gewoon zijn te doen, hun eene saluade met hard ijzer, welke beantwoord werd door het eerste schip; doch de stoomboot, welke dezelfde eer genoot, verachtte het compliment en stoomde rustig weg.

Alvorens wij spreken van de inname van Amoij, moeten wij eene kleine beschrijving geven van de staatkunde, welke de bewindvoerders op dien tijd bezielde. De zege, welke zij volgens de rapporten der Mandarins, in het vorige jaar, over twee Barbaarsche krijgslieden behaald hadden, bezielde het garnizoen met de schitterendste hoop. Om het patriotisme te doen uitblinken en voortduren, waren verscheidene officieren rijkelijk beloond geworden, en hunne namen in alle straten en hoeken geëmblazoneerd met hooge lofspreuken.

De hoofden van twee inboorlingen, welke van hoogverraad beschuldigd waren, werden op staken aan het zeestrand geplaatst, om een ieder tot waarschuwing te dienen, zich met de Barbaarsche overweldigers niet in te laten. Het hooger bestuur was inderdaad zoo bevreesd, dat de inboorlingen gemeene zaak zouden maken met de vreemdelingen, dat het geene middelen onbeproefd liet, om zulks te voorkomen, en rijkdom en eer uitloofde aan diegenen, die zich wilden verbinden tot de verdediging des Vaderlands. De Gouverneur Generaal *Yen* zelf legde eene plegtige belofte af, dat al het beloofde letterlijk vervuld zoude worden; het volk las de proclamatie en lachte, wel verzekerd dat het niets anders dan snoeverij was.

Het oprigten van meer fortificatien was het eerste werk. Amoij bezit eene citadel, doch deze kan de haven niet bestrijken, noch de stad langs de baai tegen bombardement be-

schutten. Intusschen rigtten zij eene zeer uitgestrekte linie van fortificatien op, uit lange granietsteenen wallen bestaande, van ongeveer acht voet dikte, en waarvan de breedste overdekt was met eene dikke laag zoden, om de kogels het doordringen te beletten. De voornaamste werken waren op het eiland *Amoij*, waar de langste batterij eene mijl in lengte had.

Ter zelfder tijd riep men het volk op, om plannen te vormen ter verdelging der Barbaarsche roovers; de eervolle bijnaam, waarbij de engelschen steeds worden aangeduid. »Velen van u, zoo luidde het edict, zijn in vreemde landen geweest; gij kent het karakter en de handelwijze van dat ras, en bezit dus de middelen om uw Gouvernement met heilzamen raad te dienen. Wanneer uwe plannen goed zijn en gelukken, zult gij tot hoogen rang verheven worden in uw Vaderland, en uw naam zal onsterfelijk gemaakt worden."

In een ander document roept *Yen* alle waterhelden op, om in menigte te verzamelen en dienst te nemen onder den admiraal. Daar de soldij zeer ruim en de toegedeelde hoeveelheid rijst aanmerkelijk was, kwamen er duizenden op, om op de oorlogs-jonken te dienen. De moedige Tow was zoo verheugd om hunnen ijver, dat hij zeer wijsselijk aanmerkte dat de schepen der engelsche roovers wel groot waren, maar dat men, even als een spreeuw zich veilig op den rug eener koe kan plaatsen, die groote ligchamen kon aanvallen, en heel de equipage in één oogenblik vermoorden.

Een burger, wel bedreven in zeezaken, had gehoord, dat de arme klassen in *Chaouchoo* de gewoonte hadden, wanneer zij uit visschen gingen, groote visschen (walvisch) aan hunne booten te hechten, en aldus weerstand konden bieden aan wind en golven. Deze zouden dus bij uitstek geschikt zijn, om de engelsche krijgslieden gevangen te nemen, want met zulke bondgenooten waren zij onoverwinlijk.

Volgens gewoon gebruik werden er belooningen uitgeloofd voor elken gevangen vijand, in één woord, de moed van het goede volk werd ten top gevoerd. En daar men nu gereed was om de Barbaren te ontvangen, werden zij elken dag verwacht, en leger en zeemagt was op de uitkijk. *Yen* had alle beschikbare magt uit de provincie bijeengeroepen en telde een corps van meer dan 10,000 man, hetwelk hij, met al de wijsheid der chineesche taktiek, in kleine detachementen verdeeld had; evenwel waren er, volgens de monsterrol, in en om Amoij 5,600 man. Een ieder was vervuld met eene bloeddorstige strijdlust; matroos en soldaat verlangde naar het gevecht met de Barbaren, men twijfelde niet aan eene volmaakte overwinning: -- doch er kwamen geene Barbaren. En zoo gebeurde het, dat men weldra spijt gevoelde van de gemaakte haast, terwijl *Yen* in eene proclamatie verklaarde, dat er onderhandelingen waren aangeknoopt, waaruit hij besluiten moest dat de oorlog geëindigd was. De waterhelden, welke eene buitengewone eetlust aan den dag gelegd hadden, elk twee gewone rations etende, en echter zeer zwak schenen te zijn, werden ontslagen. Daar zij een onordenlijke horde uitmaakten, pleegden zij nu in Amoij vele ongeregeldheden, zoodat de *Keunminfoo* een ander edict moest uitvaardigen om hen te verstrooijen.

Dit alles gebeurde eene maand vóór de aankomst onzer schepen. Daar de overtogt zoo bijzonder spoedig was gegaan, was derzelver nadering niet vooraf bekend geworden in Amoij. De eerste tijding er van, werd aangebragt door eene visschersboot, waarvan de manschap verhaalde, dat er eene menigte vreemde schepen in aantogt waren. Ongelukkig was de admiraal afwezig; hij was eenige dagen te voren vertrokken, om tegen zeeroovers te kruisen of misschien wel om de vijandelijke vloot te onderscheppen, en had den vice-admiraal van *Kinmun* met het bevel belast. Dit was inderdaad een zware slag voor de goede hoop der hemelrijkers, maar de gouverneur maakte onmiddelijk zich zelven commandant-en-chef, en plaatste den genoemden officier bij de voornaamste batterij. Er was voor den volgenden dag een groote vasten uitgeschreven, en eene processie naar de tempels zoude plaats hebben; doch nu men bemerkte, dat de lang gekoesterde vrees verwezentlijkt werd, werd er onmiddelijk een edict uitgevaardigd en daarbij belooningen gesteld op het hoofd van elken blanken of zwarten vijand, terwijl het volk werd aangemoedigd, om te strijden ter verdediging van hun eigen leven en bezittingen.

In den nacht van den 25sten zond de commandant van de Noord-Oostelijke batterij een berigt in, dat er 30 schepen en drie stoom-booten in de opening van *Tsingsu*, een der eerste eilanden, was gearriveerd, doch dat die schepen afgeschrikt door het geweldige vuur der hemelrijkers, ten anker waren gegaan. Het laatste was volmaakt waar; er woei een wakkere bries, toen de engelsche schepen allen voor anker kwamen, de nacht ging rustig voorbij aan boord der schepen, terwijl aan de kust alles in rep en roer was.

Vroeg in den morgen kwam er een chinees, welke vroeger te *Singapore* gewoond had, aan boord van de *Wellesley* om te vragen, wat de bedoeling van al deze schepen was. Hij was gezonden door den *Keunminfoo*, en beefde bij de vervulling zijner commissie. Daar men nu gaarne zoo veel mogelijk het storten van bloed wilde voorkomen, werd de stad gesommeerd, zich overtegeven, en die sommatie met dezen zendeling aan wal gezonden. Het stuk werd geopend en door iedereen gelezen, maar maakte niet het minste effect.

Op den middag gaf een gunstige wind gelegenheid om den strijd te beginnen. De linie van oorlogschepen tegenover de grootste fortificatien geposteerd zijnde, avanceerden de *Blonde* en de *Druid* om de forten van *Kolongsu* aan te vallen, terwijl de *Modeste* opzeilde naar de stad en de andere schepen elk afzonderlijk geposteerd werden. De lange batterij, welke even sterk was als een van die te *Canton*, hield het meer dan twee uren uit, en zoodra als het vuur der engelschen een oogenblik verflaauwde, begon men dadelijk weder van het fort te vuren. En zoo had het schieten nog lang kunnen aanhouden, want de wallen waren ondoordringbaar, indien een gedeelte der mariniers en matrozen niet geland waren. De troepen waren intusschen door de stoom-booten aan wal gezet, en prepareerden zich om het chineesche garnizoen in de flank te vallen, toen dit wijsselijk besloot het niet af te wachten, maar zeer nederig het hazenpad koos. Op een der buitenforten, waar slechts een handvol soldaten hen tegenstond, herhaalde de bezetting vier malen den aanval, doch werd telkens afgeslagen. In het centrum was alles confusie en vlugt. Een der matrozen zich echter al te ras vooruit wagende, werd doorschoten met een pijl, welke door het dik van zijn been ging, en nog een ander werd gewond; doch dit was ook alles wat er voorviel, behalve dat er een paar man verbrandden en vijf soldaten verloren gingen door het omslaan van eene boot.

Tot onze groote verbazing waren de Mandarins de eersten die vlugtten. De gouverneur *Yen*, van eene hoogte het gevecht aanschouwd hebbende, vlugtte ten drie ure in den namiddag en voerde bijna alle huisselijke objecten met zich. Hij werd gevolgd door den *Keunminfoo* en *Taoutae* met al hunne onderdanen; en van dat oogenblik af, scheen het stilzwijgend toegestemd, dat een ieder zich kon wegmaken. *Shwuijtung*, de tweede bevelvoerder van de groote batterij, dacht er echter anders over. Hij was kolonel, en bleef de laatste bij zijne stukken. Toen hij de onzen zag naderen, trachtte hij eerst te ontvlugten, doch werd door zijn been geschoten; toen trok hij zijn zwaard, en wilde zich zelven dooden, doch een zijner soldaten hield zijn arm tegen. Als de matrozen echter nabij kwamen, liep de soldaat weg, terwijl de kolonel, geene keus overig hebbende dan gevangenschap of dood, zich zelven het hoofd afsloeg.

De commandeur-en-chef hield alles voor verloren, en toen hij de Britsche troepen zag aanrukken, sprong hij moedig in het water en verdronk. Zoo waren er nog enkele anderen, die een roemrijken dood boven eene schandelijke nederlaag verkozen, en waren moed aan den dag legden.

De vijandelijke batterijen schoten zeer hoog en slechts enkele schoten troffen. Een matroos verloor zijn arm door een kogel en een ander stierf door schudding der hersenen, doordien hij zijn hoofd buiten stak op het oogenblik, dat er een twee-en-dertig-ponder werd afgevuurd.

Toen de schepen de *Kolangsee*-batterijen naderden, werden zij het eerst begroet door het *Tinghae*-fort, doch het schot droeg niet ver genoeg.

De *Blonde*, zich tegen de chineesche jonken posterende, geraakte aan den grond, en zette in dien toestand de mariniers en het 25ste regiment aan wal. De chinezen beproefden alles, om de landingsbooten te doen zinken, maar te vergeefs, hunne kogels vlogen er over heen. Bij het landen trachtte het garnizoen steenen op de hoofden van het krijgsvolk te werpen, hetwelk men zorgvuldig ontweek. Toen maakten zij eene charge met hunne lange speren voor het fort, doch met een levendig musketvuur ontvangen wordende, geraakten zij op eens in verwarring en de kreet was: sauve qui peut! — Van de zijde der engelschen viel niet één doode. Ongeveer ten vijf ure waren alle forten verlaten of in handen der engelschen. De chinezen waren zeer vlijtig geweest in het oprigten van massieve wallen, maar hadden er nooit aan gedacht de achterhoede te versterken, zoodat eene vijandelijke magt gemakkelijk achter hunnen rug had kunnen aanrukken en de artilleristen van de stukken weg schieten, zonder dat zij eenigen weerstand konden bieden. Daarenboven waren de fortificatiën zoo uitgestrekt en de stukken zoo talrijk, dat er een leger van 10,000 man noodig geweest was, om dezelve behoorlijk te bedienen. Behalve de kanonnen werden er vele bogen en pijlen gevonden. De overwonnenen waren gevlugt over de barre rotsen, welke het eiland van Amoij in twee deelen scheiden; terwijl zij die rotsen beklommen, werden velen nog getroffen, door de tallooze schoten, welke hen werden nagezonden; de meesten ontkwamen echter en tegen den avond was er niet één meer zigtbaar.

Den volgenden dag namen de troepen bezit van de citadel, een klein fort, ongeveer ééne mijl in omtrek. Niemand wist wat er van den gouverneur geworden was; er liepen duistere geruchten, dat hij zich zelven vermoord had, doch het bleef in het onzekere; en het volk giste, dat hij naar Chin-chew gevlugt was. De andere Mandarins waren allen zonder eenige hoop verloren, zoodat het dappere leger geheel ontbonden was.

Onder zulke omstandigheden was het gewis geen wonder, dat het volk begon te lagchen over deszelfs eigen officieren, wien het weinig goeden wil toedroeg.

Het gemeen, dat daar zeer talrijk is, kreeg meer en meer de overhand, en alle orde en controle waren ten einde. Daar een groot gedeelte van de bewoners dier streken den indischen

archipel bezocht heeft, waren zij aan vreemdelingen wel gewoon en toonden niet de minste vrees. De eenzaamheid, welke buiten de huizen heerschte, en het inzakken van vele gebouwen, gaf hun een voldoend denkbeeld van de ijsselijkheden des oorlogs, welke nimmer te veel betreurd kunnen worden. Doch zij redeneerden zeer juist, door te zeggen: »wij hebben niets met dezen twist te maken; onze Mandarins hebben den vrede verworpen, laten zij nu de gevolgen dragen: wanneer gij onze bestuurders wilt zijn, behandel ons dan als uw volk, maar niet als vijanden; wij kennen den aard van uw gouvernement uit de inrigting van uwe bezitting te Singapore, en aan een dergelijk bestuur willen wij ons wel onderwerpen."

Amoy met deszelfs suburbs, is eene zeer lange stad. Het uiterste oostelijke punt heet *Howtosoa* en bestaat uit verschillende gebouwen en tempels. Hieraan grenzen de voorraadschuren, eene dubbele rei ruime gebouwen, waarin tijdens onze komst 32,000 shih Formosa-rijst was opgeslagen, voor gebruik van het leger en de vloot. Zoodra het volk bemerkte, dat de Mandarins gevlugt waren, kwamen er ettelijke duizende plonderaars, zoo over de bergen als uit de stad. Men voerde niet alleen de rijst, maar ook alle andere krijgsbehoeften mede. Den derden dag werd het ontdekt en eene militaire magt afgezonden, doch er was genoegzaam niets meer overig, en dat weinige werd aan de armen geschonken. Het Gouvernement had hierbij gewis een verlies van 150,000 Taels.

Deze voorraadschuren zijn aan het oosteinde der suburbs (benedenstad) *Amoy-Kang* genoemd; ongeveer 1/4 mijl verder, is het paleis van den *Keunminfoo*, of *Haehong*, zoo als hij hier genoemd werd. Dit is eene uitgestrekte reeks van gebouwen, zoo groot en ruim, dat het geheele 55ste regiment er quartier in kon vinden. Achter, te midden der rotsen, zijn grotten en holen en een aantal bijgebouwen. Hier werd een gedeelte der schatkist gevonden, bestaande in zilveren munt in houten doozen gepakt. De papieren en bescheiden, welke men hier overal vond, waren zoo talrijk, dat zij een geheelen berg vormden, toen men alles had buiten geworpen, ten einde de vertrekken schoon te maken. Van daar liep een goede weg door eene poort, in een gebouw, waar de artillerie geposteerd was, naar het lager gedeelte der stad. Geene der tempels kan vergeleken worden met die te *Tinghae*.

De straten van de tweede suburbs zijn slecht en eng, en de toenadering tot de citadel wordt door niets aangetoond, dan door de wallen, en ook deze leveren niets bijzonders op. De zuiderpoort intredende, is het eerste opmerkelijke gebouw, het Chungkeun's gebouw, door de mineurs en sapeurs bezet. Hier werd mede eenig geld gevonden, benevens een curieus edict van de Mandarins, om het volk aan te sporen tot spaarzaamheid en het niet uitvoeren van zilver.

Het admiraliteits gebouw is het grootste, bevat eene aanmerkelijke ruimte, en behoort tot de citadel. Voor een vreemdeling is het een compleet labijrinth van huizen, en meer dan een regiment had hier plaats kunnen vinden. Het 18de met de staf vestigde er zich, en de boeken en papieren, welke men hier vond, deelden hetzelfde lot als bij den *Hoehong*. Er waren eenige paarden, een tuin, sommige lusthuizen, een paradeterrein, en overal was het zindelijk en net. Door de onvoorzigtigheid van een soldaat, viel er vuur onder het papier en brandde een der vleugels geheel af. Men vond hier de zilveren opium-pijp van dezen hoogen ambtenaar; een vreemd verschijnsel voorwaar in handen van een' man, die zoo hardnekkig de opiumschepen had aangevallen.

Digt bij de admiraliteit was een allerliefst verblijf van den commandant van Wanchoo. Wat chineesche kunst kan doen en hun vernuft kon uitvinden, was hier aangebragt.

Het verdient opmerking, dat alles, wat men op het eiland ontmoet, of vaste rots of zand is. De eerste is uitgehouwen geworden, en tusschen de kloven zijn fraaije en zich wijd uitspreidende boomen geplant, hetgeen een fraai voorkomen geeft aan deze anders dorre partijen. Ook de gebouwen zijn zoo aardig gebouwd, dat zij aanmerkelijk het genoegen verhoogen, hetwelk men gevoelt, bij de beschouwing derzelve. Er zijn nog eenige andere, kleinere gebouwen, welke mede opmerking verdienen, behalve vijf arsenalen, gevuld met krijgsbehoeften, doch waarvan er twee door het volk geplunderd waren. Er was eene menigte kruid en nog meer salpeter in het admiraalsgebouw, welke, zoo wij vreezen, gebruikt zal zijn, om wijn te koelen. Buiten de citadel is het Taou-tae's gebouw, zeer groot, doch overigens niet opmerkelijk door netheid of sierlijkheid.

Niet verre van hier was eene metaalgieterij, waar eene menigte koper en eenig geld gevonden werd. In de stad is het Hoppo's gebouw, eene reeks van elegante huizen, waar de Gouverneur resideerde; hier vond men modellen van nieuwe oorlogsjonken; het voornemen van *Yen* was geweest de Chineesche zeemagt een nieuw fatsoen te geven. Zijne huisgoden waren achter gelaten, en waarlijk, zij hadden zulks verdiend, daar zij hunnen meester niet konden beschermen. Een dezer beelden was eene vrouw, met een kind in de armen. In andere huizen vonden wij andere heiligen, en in de woning van een Mandarin een exemplaar van den Koran, met eene Chinesche vertaling. Overigens was alles, dat eenige waarde had, bij tijds van hier verwijderd geworden, zoodat de vlugt van den Gouverneur vooraf overlegd was. Beter was het gesteld op de publieke werven; daar was een voorraad van uitmuntend hout en masten, benevens eene geheele flotille, bestemd om onze schepen te verbranden. De beste oorlogsjonken werden verbrand; de metaalgieterij in de nabijheid tot den grond toe in de asch gelegd, en de fortificatien ondergingen genoegzaam hetzelfde lot, als de Bogueforten; men deed ze gedeeltelijk in de lucht springen, eene in geenen deele gemakkelijke taak.

In den eersten nacht van ons verblijf aldaar, was er een alarm van aanval op de hoofdquartieren, en de soldaten moesten werkelijk uittrekken. Bij onderzoek bleek het, dat het de plunderaars waren, die deze opschudding veroorzaakten, waarbij zich eenige dronken soldaten gevoegd hadden. Er werden papieren in de straten verspreid, welker inhoud de inboorlingen verzekerde, dat de strijd alleen tegen de Mandarins en niet tegen het volk was; dit bragt hen tot bedaren. Den tweeden morgen na onze bezitneming, werden de hoofden der voornaamste huizen te zamen geroepen, om te raadplegen over de beste maatregelen ter bewaring der rust, en met eene sterke hand werd alle plondering te keer gegaan. Het grootste kwaad was echter die inlandsche roovers, welke van alle kanten de stad indrongen en meestal in booten kwamen, en de inwoners, gedurende den nacht, aanvielen. Ten einde deze marodeurs met genoegzame kracht af te weren, verzamelden de inwoners een groot aantal steenen op de daken der huizen, en deze met glas vermengd, wierpen zij op de dieven neder, zoodra zij naderden. Zoo bestond er een gedurige oorlog tusschen de inwoners en deze roovers. Het platte land rondom Amoy, is zeer onvruchtbaar en toch overbevolkt, zoodat er genoegzaam geene middelen van bestaan zijn, het aantal van die wanhopige dieven gaat dus alle denkbeeld te boven, en is de plaats letterlijk opgevuld met die boosdoeners.

Ten einde hen uit Amoy te verdrijven, werd er een committé van publieke veiligheid opgerigt. De candidaten waren in der daad talrijk genoeg; doch kwam men tot het punt, om een enkel besluit te nemen, dan hielden zij zich voorzigtiglijk terug, uit vrees voor nieuwe onlusten, of om in twist met het Gouvernement te geraken. Geen voorval van eenig belang, had er echter plaats, en de winkels in de stad werden niet eenmaal door de eigenaars verlaten. De citadel en de Amoy-Kang, werden het felste benard; sedert de meeste der bewoners hunne huizen verlieten, werden de dieven als het ware uitgenoodigd, en lieten zij ook niet na van die goede gelegenheid gebruik te maken.

De stad is niet opmerkelijk wegens eenig bijzonder gebouw; in tegendeel zijn de straten bezet met lage en enge huizen, welke geen aangenaam voorkomen hebben. Eene uitzondering op dezen algemeenen regel, maakt echter de straat der koopmanswoningen, waarvan eenigen genoegzaam zoo groot zijn, als in het algemeen de Hougs te Canton. Voor deze winkels lagen eene menigte jonken, en een arriveerde er tijdens ons verblijf van Singapore met een portugeeschen gezagvoerder van Macao. Een ander vaartuig van Siam kwam juist te midden van het gevecht en was een geruimen tijd blootgesteld aan het vuur van een der forten. De overigen waren kooplieden van Formosa. De kooplieden legden meer juiste kennis van europeesche ideën en manieren aan den dag, dan wij zelfs gewoon waren te Canton aan te treffen. Wanneer men hun eene plaats in den Indischen Archipel opnoemde, waren zij dadelijk gereed, hare voortbrengselen op te sommen en haar Gouvernement te beschrijven. Doch de naam van Singapore bragt altijd een dankbaren lach te weeg en aanmerkingen gunstig, voor de engelsche natie. „Daar worden geene regten gevorderd, geene mandarins onderdrukken daar, en echter is alle eigendom er veilig" -- zoodanig waren hunne opmerkingen. „Hier integendeel moeten wij zware contributie betalen aan onze overheden, en met dat al kunnen zij ons nog niet beschermen, maar loopen bij den eersten schijn van gevaar weg." Het lafhartig gedrag der officieren van alle rangen heeft inderdaad een blijvenden indruk gemaakt op de gemoederen der inwoners, welke eene soort van vrijdenkers zijn in het staatkundige. Dat niet een geblevenis, dat de gouverneur de eerste was welke vlugtte, dat zelfs de constables ontweken toen zij het meest noodig waren, zijn daadzaken, welke te veel in strijd waren met de snoevende taal dezer magnaten: hun crediet is voor altijd verloren, en hunne edicten zullen voortaan niets meer zijn dan blank papier.

Als iets wezentlijk nuttigs verdient opgemerkt te worden, dat er te Amoij een vondelinghuis bestaat. De chinezen zijn zeer overgegeven aan de verschrikkelijke gewoonte, hunne kinderen van het vrouwelijk geslacht te vermoorden, ten einde de moeite der opvoeding en later de moeijelijkheid van een man voor haar te vinden, te ontwijken. Derhalve is dit eene zeer heilzame inrigting, welke goed onderhouden wordt. En echter worden er nog zoo vele kinderen, in matjes gerold, verdronken. Met afschuw aanschouwt zelfs de gevoelloosste vreemdeling zulke wreedheden.

Verschillende godsdienstige redeneringen waren langs de straten aan de muren gehecht, onder andere zaken verdiende opmerking: een voorschrift tegen dijsentrij, publiek gemaakt

door een man, die door dat middel radicaal van zijne ziekte genezen was, en het daarom aankondigde tot welzijn der wereld. De gestichten van liefdadigheid in deze plaats gevestigd, verdienen wel vermeld te worden. Zij bezitten een aantal huizen buiten de stad, waar arme zieken gratis voorzien worden van medicijnen, terwijl men hen, wanneer zij sterven, behoorlijk begraaft in eene kist; en dit wordt als de grootste weldaad beschouwd, welke men iemand bewijzen kan, zelfs grooter dan hem het leven te redden.

Er bestaat veel *esprit public* onder de burgers, zij hebben verschillende vereenigingszalen, waar dikwijls vergaderingen bijeengeroepen worden ter beraadslaging over het algemeen welzijn; bij zulke gelegenheden worden er redevoeringen gehouden tot groote stichting der aanwezigen. Zij schijnen hier meer vrijheid te genieten, dan de bewoners der meer landwaarts in gelegene plaatsen. Evenwel hebben zij weelde en armoede. Amoij kan in geene vergelijking gebragt worden met Singapore; ontegenzeggelijk onderdrukt het chineesche Gouvernement de gemoederen der ingezetenen, en houden de knevelarijen der grooten het volk in armoede.

In de nabuurschap van Amoij zijn drie steden, welke evenveel de aandacht der overwinnaars verdienen. *Tangoa*, ten noorden van Amoij, is de voornaamste plaats van hun district. De mandarins waren derwaarts geretireerd, maar hadden ook die stad spoedig verlaten. *Kin-mun* is op het noordoostelijk eiland en het rendez-vous van een vice-admiraal. Er is een arsenaal, een aantal dokken voor jonken en eene kleine militaire bezetting. Chang-chew is eene groote stad, zuidwestelijk van Amoij; dezelve telt 160,000 inwoners, de voorsteden mede gerekend, en ligt slechts 12 mijlen van hare haven. Een schip werd uitgezonden om den weg naar deze plaats te vinden. Dezelve wordt beschermd door een afgezonderd buitenwerk en ligt vier mijlen eene rivier op. Zoodra de bezetting het vaartuig gewaar werd, trok zij op eene zeer ongeregelde wijze terug; het is onbekend gebleven, of zij voornemens waren een aanval te doen, dan wel alleen verlangden eene stoom-boot te zien. De stad en voorsteden strekken zich zes mijlen ver uit op een moerassigen grond, en zijn omringd van bloeijende dorpen en rijke rijstvelden.

De vrede van de goede stad Amoij werd slechts voor een korte poos verbroken; eene wacht werd in het midden van de stad geplaatst bij de Kwante - tempel, ten einde bij de hand te zijn, in geval van nood; doch zoodra eene patrouille de plaats naderde van waar de opschudding kwam, zag zij de dieven reeds in volle vlugt. Zoolang als de rijst van de magazijnen duurde, had men weinig vrees voor stelen, doch zoodra die voorraadschuren ledig waren, begonnen de gegoede ingezetenen werkelijk gevaar te duchten. Evenwel weigerden zij wezentlijke maatregelen voor hunne veiligheid te nemen, en al hunne bijeenkomsten eindigden in rook.

Vee werd vrij binnen gebragt en gebruikt zoowel voor het leger als de marine; de slagers gingen voort met het verkoopen van varkens-vleesch en in de meest bezochte gedeelten der stad was geen schijn van rooverij of eenige verhindernis in de gewone werkzaamheden. Maar geen rijstwinkel was open en de afgelegen hoeken der stad waren verlaten. Evenwel heerschte er niet zulk eene geheele verlatenheid als te *Chusan;* het vertrouwen op onze bescherming was veel grooter. Met chineesche gretigheid vroegen de ingezetenen, als eene panacea tegen alle kwaad, een gestreng edict tegen roovers, en een van hen schreef werkelijk een document als model, ten einde alle dieverij in eens voortekomen.

Zoo stonden de zaken toen er besloten werd de citadel te verlaten en noordwaarts te trekken. In een paar oogenblikken werden de marodeurs stoutmoedig, zoodat er eene militaire magt tegen hen uitgezonden werd; weldra waren zij verstrooid en boden nooit eenigen tegenstand. De ingezetenen bedienden zich zeer vrij van de wapenen uit de arsenalen, en zij zijn zeer gezind, om tegen hunne wetgevers te vechten, als deze harde maatregelen mogten nemen. Het kruid van een arsenaal was bijna geheel gestolen, en het overige in het water geworpen, of gebruikt om de wallen te ondermijnen. Dit werk ging echter zeer langzaam, en toen de troepen den 4den September embarkeerden, stond nog een groot gedeelte derzelve.

Amoij is eene der oudste steden van China, en is onder alle dijnastien beroemd geweest wegens deszelfs sterken handel. De haven is inderdaad uitmuntend en de jonken kunnen tot voor de deur der winkels varen, om te lossen. Maar het is nooit meer dan een depôt geweest, en dreef als zoodanig een uitgebreiden handel met den Indischen Archipel, Formosa en de noordelijke streken van China.

Vergeleken met *Hongkong*, heeft de laatste een enkel voorregt, de nabijheid van Canton, maar in alle andere opzigten is het minder dan Amoij. De Nederlanders namen eens het eiland in bezit, in eene vlaag van woede tegen de Mantchoos, hunne ongetrouwe bondgenooten, doch lieten het spoedig weder varen. Het was lang een sterk verblijf van Kongsing den zeeroover, en bewaarde deszelfs onafhankelijkheid tegen de Tartaren tot het laatste. De bevolking is zeer veranderlijk en in gedurige beweging naar alle zeeplaatsen van China, wegens handel. De connectien met den Indischen Archipel hebben er zulke in het oog vallende sporen achtergelaten, dat men zelfs in het dagelijksch spreken des volks verschillende Maleische woorden onder het Chineesch hoort mengen.

Het bezetten van Kolangsu plaatst natuurlijk Amoij in de magt der Britsche troepen, maar het is zeer twijfelachtig, of er, zoolang als de oorlog voortduurt, onder deze omstandigheden, ooit handel zal kunnen gedreven worden. Welke echter de voorwaarden van vrede mogen zijn, wij moeten deze sterkte nooit uit het oog verliezen, maar op alle manieren trachten een voet aan wal te behouden. Het voornaamste product, naar hetwelk altijd aanvraag zal zijn, is katoen, welke nu gedeeltelijk van Canton en Keangnan wordt aangevoerd. De laatste is van veel betere en meer zijdeachtige kwaliteit dan die van Bombaij, en haalt een derde meer in prijs. De verkrijgbare goederen zouden zijn pampher, suiker, kandij, paraplui's, groffe chineesche waren, ankoethee en formosa hennep.

Daar Amoij steeds onneembaar geacht werd, zal deszelfs inneming een gevoeligen slag toebrengen aan den chineeschen hoogmoed, doch de onderkoning kan weder moed vatten en zijnen meester verzekeren, dat na eene totale nederlaag, hij de barbaren uit de stad dreef en niet een enkel man vergunde te blijven. Het tijdelijk bezit van Kolangsu staat hij toe uit zuiver medelijden, opdat deze ongelukkige vreemdelingen, zonder huis, zonder een duim gronds om op te treden, niet wanhopig zouden worden:—Wie wil betwisten, of hij zijnen souverein niet op die wijze zal toespreken? . . .

Advertentien.

De Directeur Generaal van Financien maakt bij deze bekend, dat gedurende eene maand, gerekend van heden, bij 's lands kassen op Java verwisselbaar zullen zijn, de op den 8sten dezer uitgelote effecten, te weten:

Certificaten van den Nederlandsch Indischen Achterstand,
Obligatien der losbare Solosche Schuld, en
Obligatien der Leening van 1836,

ten laste van het Gouvernement; van alle welke effecten de nummers zijn bekend gemaakt in de courant van den 12den dezer, zullende de inwisseling van de uitgeloote certificaten van den Nederlandsch Indischen Achterstand, ook op de Buitenbezittingen kunnen geschieden, gedurende éene maand na dat de autorisatie daartoe, bij de respective autoriteiten aldaar, zal zijn ontvangen.

Na verloop van den bepaalden termijn, zullen geene inwisselingen meer van effecten mogen plaats hebben, dan op speciale autorisatie.

BATAVIA, *den 14den Jan. 1842.* *De Directeur Generaal voornoemd,* J. DU PUIJ.

* Op maandag den 31sten dezer maand, des morgens ten half elf ure, zal ten kantore van den Resident van Batavia, publiek worden uitbesteed, het transport uit de binnenlandsche pakhuizen in de residentie Bantam, naar de zee-plaats Bantam, van de Gouvernements koffij, thee en kaneel uit de oogsten van 1842, 1843, 1844, 1845 en 1846; en zulks op de navolgende voorwaarden:

Art. 1. De producten bovengenoemd, zullen door den aannemer moeten worden afgehaald, uit de binnenlandsche pakhuizen der afdeeling Bantam, als volgt:

Van	Tjimanok	geleg.	van	Bantam	30	pal.	4000	pic.	koffij	's jaars.
»	Pandeglang	id.	»	id.	23	»	4200	»	»	»
»	id.	id.	»	id.	»	»	36	»	thee	»
»	Soeka Tjaie	id.	»	id.	21	»	2300	»	koffij	»
»	Serang	id.	»	id.	8	»	500	»	»	»
»	id.	id.	»	id.	»	»	160	»	kaneel	»

Deze hoeveelheden zijn echter niet verbindend, zullende de aannemer verpligt zijn, om zoo veel meer of minder producten aftevoeren, als werkelijk in de voormelde pakhuizen uit de oogsten van 1842, 1843, 1844, 1845 en 1846, zullen aanhanden komen.

Indien door het aanleggen van geheel of gedeeltelijk nieuwe wegen de bovengenoemde trajecten verkort worden, zal de betaling in evenredigheid worden verminderd.

Art. 2. De aannemer zal verpligt zijn, om de afvoer te doen plaats hebben, naarmate de pakhuisruimte in de binnenlanden zulks zal vorderen; wordende, als den tijd waarop met den afvoer uiterlijk aanvang zal moeten worden gemaakt, gesteld het begin van de maand Junij van elk jaar, de aannemer zal daarvan echter tien dagen vooraf door het plaatselijk bestuur worden verwittigd.

De afvoer zal moeten zijn afgeloopen op primo November van elk jaar; mogten er echter na dien tijd nog producten te verzenden komen, dan zal de aannemer daartoe almede verpligt zijn.

Art. 3. De aannemer zal het transport zoo veel mogelijk moeten bewerkstelligen met pedatties, welke behoorlijk zullen moeten gedekt zijn.

Art. 4. Alle verlies, bederf of beschadiging van de producten, komen voor rekening van den aannemer; zullende hem nogtans ½ pCt. spillage worden geaccordeerd, gerekend over ieder transport, doch alleen voor zoo ver er werkelijk gespilleerd is, blijvende hetgeen minder gespilleerd is dan ½ pCt., het eigendom van den lande.

(*Zie verder het Bijvoegsel*).

BIJVOEGSEL DER JAVASCHE COURANT.

Woensdag, 19 Januarij 1842.

Ingeval van vergoeding wegens schade of bederf, zal de waarde der producten berekend worden naar den marktprijs zoo als dezelve te Batavia in den handel zijn zal. De gedurende het transport beschadigd of bedorven producten, zullen, mits ze voor de gezondheid niet nadeelig worden bevonden, voor rekening van den lande publiek worden verkocht, of wel getaxeerd; zullende door den aannemer zoo veel moeten worden bijgepast als het verschil tusschen het rendement of de getaxeerde waarde en den marktprijs van goede producten bedraagt.

Art. 5. De aannemer in het transport nalatig zijnde, zal daarin van Gouvernementswege door den resident naar deszelfs goedvinden worden voorzien, hetzij door inhuur van transportmiddelen, dan wel door eene her-uitbesteding, in beide gevallen voor rekening van den aannemer; zullende bij hoogere betaling den aannemer het verschil tusschen dezelve en zijne aannemingsprijs moeten bijpassen, terwijl wanneer het transport tegen minderen prijs mogt worden aangenomen, zulks ten voordeele van den lande zal komen.

Art. 6. De producten zullen door den aannemer of door iemand van zijnentwege worden ontvangen en ook weder uitgeleverd bij het gewigt, zullende de zakken en verdere emballage van landswege worden verstrekt, en ook van den kant van het Gouvernement worden voorzien, in de koelies welke voor het wegen, afleveren en ontvangen der producten vereischt worden.

De ontvangen hoeveelheid, zal uit het afvoer- of geleidebiljet moeten blijken, welke biljetten de aannemer gehouden is te Bantam aan den pakhuismeester aldaar te doen overhandigen, zullende te dier zake de gewone bevindingstaat worden opgemaakt, en daarvan een exemplaar aan den aannemer ter zijner verantwoording worden uitgereikt.

Art. 7. De aannemer zal verpligt zijn de zakken voor de koffij en kisten voor de thee, zoomede de emballage voor het kaneel, kosteloos naar de binnenlandsche pakhuizen te brengen, zullende het transportloon van de producten worden berekend naar het bruto gewigt van hetgeen is overgevoerd.

Art. 8. De aannemer zal in voorschot kunnen erlangen het 1/5 van het montant, hetwelk de transportgelden over vijf jaren gerekend worden te zullen bedragen; welk voorschot zal worden aangezuiverd, met inhoudingen van 1/4 van het bedrag der rekeningen, wegens gedane transporten tot de volle voldoening toe.

Art. 9. De pedattiewegen, langs welke het transport zal geschieden, zullen van landswege in goeden en bruikbaren staat worden gehouden, en de aanhoogtens zoo veel noodig geslecht, alles ter beoordeeling van den resident; indien de pedattiewegen in strijd met het bovenstaande in onberijdbaren staat mogten geraken, zal de aannemer gebruik mogen maken van de andere groote wegen.

Art. 10. Op elk der door den aannemer opterigten verspanplaatsen zullen van Gouvernements wege zes man als wachters gesteld worden, het Gouvernement stelt zich echter niet aansprakelijk, voor de buffels of goederen, aan de bewaking van die personen toevertrouwd, die vermist of bedorven raken.

De wachters zullen echter bij pligtverzuim, ter beoordeeling van den resident, door de policie worden gecorrigeerd.

Art. 11. Door den resident zal aan den aannemer de noodige hulp verleend worden tot het verkrijgen van hout, bamboes en atap voor het oprigten van de vereischte karbouw-kralen, en van koelies voor het begeleiden van de pedatties, alles even als de in art. 10 genoemde wachters, tegen betaling van den prijs, die gewoonlijk door particulieren wordt betaald, zullende de aannemer op geene heerendiensten hoegenaamd aanspraak kunnen maken.

Art. 12. Aan den aannemer zal echter in de nabijheid der bovengenoemde verspanningplaatsen kosteloos een stuk *Tagalveld* van genoegzame grootte, ter beoordeeling van den resident worden aangewezen, waar deszelfs buffels gedurende den loop van het kontract kunnen grazen.

De aannemer zal verpligt zijn, om de zich te Socka Tjaij bevindende in 1841, aldaar opgerigte karbouwstallen, voor eene som van ƒ140 (honderd veertig) gulden kopergeld van den lande overtenemen, zullende dat bedrag van zijne eerste rekeningen van transport worden gedecorteerd.

Art. 13. De aanneming zal geschieden per picol en per paal, en de betaling plaats hebben in kopergeld te Serang, nadat door den aannemer zal zijn vertoond, het bewijs van behoorlijke aflevering van den pakhuismeester te Bantam; zullende die betaling worden beschouwd als voorschot, en nader verrekend als de rekeningen door de rekenkamer zullen zijn gelikwideerd.

Het Gouvernement behoud zich voor, in zilvergeld te kunnen voldoen, gerekend ƒ5 zilver tegen ƒ6 kopergeld.

Art. 14. De aannemer zal verpligt zijn, te Serang domicilium te kiezen en moeten stellen twee goede borgen, welke zich zoo te zamen als ieder afzonderlijk zullen verbinden voor de goede nakoming van de verpligtingen van den aannemer en op welke het voorschot enz. zal worden verhaald, en zulks onder renunciatie van alle in regten bekende exceptien.

Art. 15. De aannemer gedurende den loop van het contract komende te overlijden, of anders absent te geraken, zal de verpligting van het contract devolveren op zijne erfgenamen, dan wel op degenen welke in de administratie of beheering van deszelfs boedel mogten gesteld worden, tenzij in bijzondere gevallen, met voorkennis en toestemming der borgen door het Gouvernement hierin anders mogt worden voorzien, doch zullen in geen geval de borgen van hunne verbintenis kunnen ontslagen worden.

Art. 16. De minste inschrijver zal van den definitieven aannemer ontvangen eene premie van ƒ150 kopergeld.

BATAVIA, *De Resident,*
den 14den Jan. 1842 F. BUTIN BIK.

* Debiteuren van het vendu-departement alhier, over de maand September jl., worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet uiterlijk voor den 30sten dezer, ten vendu-kantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

De Resident, Superintendent van
BATAVIA, *het Vendu-departement,*
den 17den Januarij 1842. F. BUTIN BIK.

* Debiteuren van het vendu-departement alhier, voor zoo veel zij nalatig zijn in de voldoening hunner rekening, over de maand September jl., worden aangemaand, om dat verschuldigde ten vendu-kantore te komen voldoen, voor of uiterlijk op den 31sten dezer, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

De superintendent van het
SOERABAIJA, *vendu-departement,*
den 10den Januarij 1842. L. J. JEEKEL.

Edictale Citatien.

Alzoo president en leden in den raad van justitie te Batavia, ten verzoeke van den advocaat Mr. J. H. Cremer, voor en van wege de weeskamer te Batavia, belast met het sequestraat en als zoodanig administrerende de insolvente boedels van wijlen *K. Heijnis*, *G. Gerrits* en den chinees *Loa Tjinko*, hebben verleend appointement van citatie bij edicte ad valvas curiæ, tegen allen een iegelijk, die eenige actie of pretentie vermeenen te hebben, op en tegen de voornoemde boedels:

Zoo is het, dat ik ondergeteekende eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad voornoemd, voor de eerste maal dagvaarde, elk en een iegelijk, die eenige actie of pretentie, op en tegen de voornoemde boedels vermeent te hebben, om op donderdag den 24sten Februarij 1842, des morgens ten acht ure precies, in persoon, dan wel bij gemagtigden te compareren, ter rolle van meermelden raad ten einde te zien dienen van eisch.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd, van de puije van het raadhuis te Batavia, den 13den Januarij 1842.

De gezw. expl. voornoemd,
SCHOUTEN.

* *Pro justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, op het daartoe door den heere fiskaal R. O., bij gemelden raad, voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, in dato 15 December a°. p°., gedaan verzoek, hebben verleend citatie bij edicte ad valvas curiæ, op en tegen allen en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op:

10 zakken, inhoudende 375 katjes koffijboonen, welke op den 21sten October 1841, in het district Mergotoe onder Joanna, nabij de dessa Mergoijosso aan den rivierkant digt aan aan zee, door eene wacht van de recherche aldaar zijn aangehaald geworden, waarvan de eigenaren onbekend zijn:

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze dagvaarde, elk en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie of pretentie te hebben op de bovengemelde koffij, om op woensdag den 2den Februarij 1842, des morgens ten half acht ure, ter openbare rolle van meergemelden raad, in persoon of bij gemagtigden te verschijnen, ten einde zoodanigen eisch tot verbeurd verklaring aan te hooren, als door den impetrant R. O., alsdan zal worden genomen.

Aldus gedaan te Samarang, den 3den Januarij 1842.

De eerste gezw. expl. voornoemd,
AM. PIJL.

* *Pro justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, op het daartoe door den heere fiskaal R. O., bij gemelden raad, voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, in dato 15 December a°. p°. gedaan verzoek, hebben verleend citatie bij edicte ad valvas

curiæ, op en tegen allen en een iegelijk die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op:

1e. Een jattie balk, lang 7, 4 breed, 0,36 en dik 0,32 Nederlandsche ellen, gemerkt $\frac{7}{30}$-$\frac{21}{20}$.

2e. Een praauw bedowang van jattie-hout defect, lang 10,5 breed 0,6 en diep 0,7 Nederlandsche ellen, aan het zeestrand van Legen Bajak: (zeeroovers ankerplaats:) gevonden, waarvan de eigenaren onbekend zijn:

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze dagvaard, elk en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt actie of pretentie te hebben, op de bovengemelde voorwerpen, om op woensdag den 2den Februarij 1842, des morgens ten half 8 uur, ter openbare rolle van meergemelden raad, in persoon of bij gemagtigde te verschijnen, ten einde zoodanigen elsch tot verbeurd verklaring aantehooren, als door den impetrant R. O., alsdan zal worden genomen.

Aldus gedaan, te Samarang den 3den Januarij 1842.

De eerste gezw. expl. voornoemd,
AM. PIJL.

* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, aan den procureur *Willem Thomas Ottenhoff*, namens de weeskamer alhier, als plaatselijke desolate boedelkamer, administrerende den boedel van wijlen *Hendrik Wilhelmus Doeve*, hebben verleend het tweede defaut en eene derde citatie bij ediete tegen de pretendenten op de voormelde boedel:

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de derde maal dagvaard de gemelde pretendenten, om op woensdag den 9den Februarij 1842, des morgens ten acht ure, in persoon of bij gemagtigde te compareren, ter rolle van meergemelden raad, ten einde het tweede defaut, te purgeren, en als nog hunne vorderingen aantegeven, te verifieeren, en te procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie, wijders te zien dienen van intendit.

Aldus gedaan, te Samarang den 3den Januarij 1842,

De eerste gezw. expl. voornoemd,
AM. PIJL.

* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, aan den procureur *Willem Thomas Ottenhoff*, namens de weeskamer alhier, als plaatselijke desolate boedelkamer, administrerende den boedel van wijlen *Carel Betz*, hebben verleend dagvaarding bij ediete, tegen de pretendenten op den voormelden boedel:

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de eerste maal dagvaarde de gemelde pretendenten, om op woensdag den [illegible] Februarij 1842, des morgens ten half acht ure, in persoon of bij gemagtigde ter openbare rolle van meergemelden raad, hunne vorderingen aantegeven, te verifieeren, en te procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie.

Aldus gedaan te Samarang, den 10den Januarij 1842.

De eerste gezw. expl. voormeld,
AM. PIJL.

Vendu-Departement.

Op de vendutie van woensdag bij *Munder*, zullen mede worden verkocht, 9 hollandsche schapen, waarvan 2 zeer fraaije bokken, en 400 doerian planken á 7 voet lang, zeer geschikt tot pakkisten, tevens een nieuwe palanquin, en 1 dito kinderwagen en dito rottingmatten.

* Op vendutie van woensdag bij *Munder*, zullen mede worden verkocht, 13 vette ossen.

* Op vendutie van woensdag, zullen worden verkocht, een partij hammen, zalm in vaatjes en haring, pas alhier aangebragt.

* Op de vendutie van donderdag aanstaande, voor de toko van *B. Tepe & Co.*, zullen mede verkocht worden, 2 bendij paarden, en 1 rijpaard, nagelaten door wijlen den heer Mr. *van der Bank*.

Op de vendutie van den 21 dezer, zullen mede verkocht worden een partijtje gardamom in flesschen, benevens aalbessensap.

* Op de vendutie van vrijdag den 21 dezer bij *Voute & Guerin*, zullen de 2 arabische paarden, vroeger geannonceerd verkocht worden, benevens 2 zeer fraaije europesche honden en canarie vogels.

* Op de vendutie bij *Voute & Guerin*, zullen mede verkocht worden: een partijtje engelsche laarzen en schoenen, witte vilten hoeden, benevens diverse artikelen meer.

* Op vrijdag den 21 dezer zal op de vendutie van *Voute & Guerin*, worden verkocht: de geannonceerde partij bladkoper en koperen spijkers, een partij glaswerk, amerikaansche drill, geverwde madapolams, rijnwijn, en diverse goederen meer.

* Op dingsdag den 28 Januarij, zal vendutie worden gehouden, voor het woonhuis van den heer *B. Arntzenius*, op het Konings-plein, van deszelfs netten inboedel benevens zeer fraaije rijtuigen, goed gedresseerde wagen- en rijdpaarden, enz.

Blijvende inmiddels het huis op voordeelige voorwaarden uit de hand te koop, te bevragen bij den heer *L. M. F. Plate.*

---

* Op maandag den 21sten Februarij aanstaande, zal door den vendumeester ter dezer stede, vendutie worden gehouden, krachtens vonnis van den landraad te Samarang, dd. 18 September 1841, en bij wege van executie, publiek worden verkocht:

Een erf en steenen huis, gelegen in de Chinesche Kamp alhier, aan de oostzijde van de straat Tenga, wijk litt. M, no. 455.

Idem idem, wijk litt. M, no. 556.

Een half aandeel in een erf, steenen huis en bijgebouwen, gelegen in de Chinesche Kamp alhier, aan de oostzijde van de straat Passaar-Manko, wijk litt. N, no. 703, allen toebehoorende aan den Chinees *Lim Taijho*.

Indien er iemand mogt zijn, die eenig regt, actie of aanspraak op voorschreven vastigheden zoude willen pretenderen en zich tegen dezen executorialen verkoop zoude willen opponeren, die kome en make het mij ondergeteekende bekend.

De deurw. en gezw. expl. bij den landraad te Samarang,
STRONCK.

Verkoop van Goederen.

Verkrijgbaar hollandsche rooktabak à *f* 1: 50 koper het pond, beste eau de cologne à *f* 3 per kist, velijn postpapier à *f* 8 de riem, percussions, kruid, hagel, nieuwe haring het vaatje van 1 dozijn à *f* 6, chinesche gember de pot voor *f* 8.

MUNDER.

* Certificaten van den Indischen Achterstand, te koop bij,
REIJNST & VINJU.

* 4000 gave koehuiden te koop, bij *N. J. Heere*, te Samarang.

Huwelijken.

Getrouwd.

P. H. BODEMAN, weduwenaar van
M. E. de Wilde,
met
C. J. WIEGEL.

PADANG, *10 November 1841.*

Geboorten.

Bevallen van eenen zoon, de echtgenoot van
B. VAN DER KOLK.

WELTEVREDEN, *7 Januarij 1842.*

* Heden beviel voorspoedig van eenen zoon, *Cornelia Catharina Monuereau*, geliefde echtgenoot van
J. F. DE NIJS.

SAMARANG, *den 2den Januarij 1842.*

Sterfgevallen.

Op heden den 23sten December 1841, overleed in het garnisoens-hospitaal te Padang, de weledel gestrenge heer *J. Straub*, 2de luitenant bij het 1ste bataillon infanterie. Crediteuren en debiteuren, gelieven binnen drie maanden aangifte of betaling te doen, aan

Officieren commissarissen,
P. VAN GROOTVELD, *1ste luit.*
A. H. ROMBOUTS, *2de luit.*

* Op heden overleed alhier *J. Kamphenaar*, menagemeester van de infirmerie alhier. Crediteuren en debiteuren gelieven binnen drie maanden, opgave te doen aan

De commissarissen,
T. F. DE ROOIJ, *2de luit.*
M. H. RICHELBERG.

SINGKEL, *22 Augustus 1841.*

* Heden overleed ons jongste kindje in den jeugdigen leeftijd van ruim veertien maanden.

Mr. W. H. DU CLOUX.
A. B. STORK.

SAMARANG, *7 Januarij 1842.*

* Op den 29sten December 1841, is overleden *Barend Marijt*, in leven opziener der 2de klasse bij den ingenieur der civiele gebouwen en werken te Soerabaija, weshalve debiteuren en crediteuren bij deze opgeroepen worden, om binnen den tijd van drie maanden na dato dezes, aangifte of betaling te doen aan de ondergeteekende weduwe en testamentaire executrice.

THEODORA MAGDALENA FRESSEL.

SOERABAIJA, *den 7den Januarij 1842.*

* Heden overleed, na een lang lijden onze veel geliefde moeder en schoonmoeder, vrouwe *M. A. van der Laan Droop*, weduwe van den wel edelen gestrengen heer *G. ten Cate*. Dat zij diep betreurd wordt door ons allen zal een ieder beseffen die weet wat zij voor ons en hare betrekkingen geweest is.

Uit naam van onzen schoonbroeder en zusters.

KEDOONG ALLANG, G. D. SERIERE,
den 12den Januarij 1842. J. DOORNIK.

* Den 30 December 1841, overleden te Ngawie, residentie Madioen, in den ouderdom van 32 jaren, de weledel heer *Kool*, opziener der genie 3de klasse, betreurd door allen welke zijn deugdzaam en opregt karakter kennen. Crediteuren en debiteuren gelieven binnen 3 maanden aangifte of betaling te doen.

De commissarissen,
BOON VAN OSTADE, *1ste luitenant.*
HEBERT, *2de idem.*

Nagelaten Boedels.

Degenen, welke iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan de nalatenschappen van de volgende alhier overleden personen, als: van wijlen de chinezen *Tan Koenseeng*, *Gouw Heeng*, *Tje Enghian* en *Lim Dim*, de inlanders *Adjaharie* en *Machmoet*, en de inlandsche vrouw *Saiba*, worden uitgenoodigd, om, binnen den tijd van drie maanden, gerekend van heden, deswege aangifte of betaling, aan het kollegie van boedelmeesteren te doen.

Namens het kollegie voornoemd.
BATAVIA, *De Secretaris,*
den 12den Januarij 1842. H. J. VAN DER PLAS.

Verschillende Bekendmakingen.

HUIS - KOLLECTE *ten behoeve van de diakonie - armen der hervormde gemeente te* Batavia, *voor het eerste kwartaal dezes jaars.*

Op maandag den 17den Januarij 1842, om de west, buiten de stad, eerste gedeelte, bevattende het Molenvliet, de Prinsen-laan, Rijswijk en Noordwijk, de heer *H. J. van der Plas.*

Op dingsdag den 18den Januarij 1842, om de west, buiten de stad, tweede gedeelte, bevattende het Konings - plein en den weg naar Tana - Abang, de heer *B. Kopersmit.*

Op woensdag den 19den Januarij 1842, om de west, binnen de stad, bevattende al de grachten en straten der stad, bewesten de Groote Rivier, de heer *D. van Elk.*

Op donderdag den 20sten Januarij 1842, om de oost, binnen de stad, bevattende als boven, beoosten de Groote Rivier, de heer *J. F. Thiel.*

Op vrijdag den 21sten Januarij 1842, om de oost, buiten de stad, eerste gedeelte, bevattende Jacatra, Goenoeng-Saharie en Weltevreden, de heer Mr. *C. Themmen.*

Op zaturdag den 22sten Januarij 1842, om de oost buiten de stad, tweede gedeelte, bevattende van de Sipaijersbrug af, Kramat, den weg naar Meester - Cornelis en Parapattan, de heer *S. van Deventer JSz.*

Het collegie van diakenen der hervormde gemeente te Batavia.
Mr. J. C. VAN DER MUELEN, *præses.*
H. J. VAN DER PLAS, *scriba.*

* Degenen, welke bij de wees- en boedelkamer alhier gelden op vastigheden geleend hebben, worden door deze, krachtens resolutie der Indische Regering, dd. 7 April 1829 no. 60, herinnerd aan de voldoening der onder ultimo December 1841, op de ten hunnen laste bij opgemelde kamer gevestigde beleeningen verschenen renten, ten einde die voor ultimo Maart aanstaande, ter secretarie van gezegde kamer te komen aanzuiveren, dan wel bij het agentschap te Soerabaija, voor zoo verre de beleeningschuldigen onder het ressort van Soerabaija woonachtig zijn.

Namens het kollegie voornoemd.
SAMARANG, *De Secretaris,*
den 10den Jan. 1842. P. W. OBDAM.

* De ondergeteekende verwittigt het geëerd publiek dat bij hem huur - rijtuigen te bekomen zijn.

F. D. GODHART.
In het huis vroeger bewoond door P. Post, *op Goenong-Saharie.*

* Te huur, een toko en pakhuis in de binnen Nieuwpoortstraat, schuins over dat van de heeren *Rabe & Tofohr*, adres J. TRAIL.

* Te huur, een huis staande op den weg naar Tana-Abang, adres THOS. DE SOUZA.

* Te huur een huisje te Batoe Toelies, te vragen bij den heer *A. J. Bik.*

Post Kantoor.

Op morgen middag precies ten één uur zullen aan het postkantoor te Weltevreden, brieven pakketen worden gesloten, voor het Ned. schip *Delta*, kapitein *G. Crans*, bestemd naar Amsterdam.

BATAVIA, *De Postmeester,*
den 18den Januarij 1842. J. BOSHOUWER.

Vertrekkende Schepen.

Voor passage naar Nederland, het snelzeilend en voor den overvoer van passagiers en familien, zeer goed ingerigt fregatschip *Soerabaija*, kapitein *Poodts*, zal tegen ultimo Februarij aanstaande vertrekken; adres te Soerabaija bij den gezaghebber, en alhier bij

ABM. MEIJER & Co.

Vertrekkende Personen.

B. Arntzenius met familie en *J. O. H. Arntzenius*, nemen bij deze afscheid van hunne vrienden en bekenden in Indië.

De heeren *L. M. F. Plate*, *J. H. Peter* en *R. H. Arntzenius*, zijn hunne gemagtigden.

Aan boord van het schip Osiris,
ter reede van Batavia, 17 Jan. 1842.

**J. A. Rutten* en familie, vertrekken naar Nederland, de heeren *Reijnst & Vinju*, zijn deszelfs gemagtigden.

* *F. Parlevliet*, gepensioneerd luitenant, repatrieert.

Vastgestelde Prijzen.

	Batavia		*Samarang*		*Soerabaija*	
	Guld.	*Cents*	*Guld.*	*Cents*	*Guld.*	*Cents*
Tarwe brood van 14 oncen - -	»	25	»	25	»	25
Varkens-vleesch per katties - -	»	36	»	72	»	40
Ossen-vleesch per pond - - -	»	30	»	16	»	16
Buffel-vleesch per katties - -	»	24	»	»	»	»

Marktprijzen.

	Batavia		*Samarang*		*Soerabaija*	
	Guld.	*Cents*	*Guld.*	*Cents*	*Guld.*	*Cents*
Rijst, eerste soort, per koijang .	148	50	150	»	150	»
Idem, tweede soort, per koijang .	130	»	136	»	115	»
Idem, derde soort, per koijang .	110	»	121	»	[illegible]	»
Idem, eerste soort per gantang (½ pikol)	»	60	»	55	»	66
Idem, tweede soort per gantang .	»	57	»	50	»	44
Idem, derde soort, per gantang .	»	48	»	45	»	»
Koffij, per pikol	27	»	29	»	30	»
Klapper-olie, per takker van 33 bottels	10	»	7	92	13	20
Katjang-olie, per takker van 33 bottels	8	50	7	26	5	94
Dempel-olie, per pikol	38	»	30	»	18	»
Brandhout, per vadem van 18 voeten lang 6 voeten hoog en 1½ voeten breed	19	50	36	»	14	»

NB. Bovenstaande artikelen zijn allen in koperen-munt berekend.

Te Samarang wordt de koijang à 28 pikols of 3500 ℔ gerekend.

Scheepsberigten.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

Alhoewel in eenige nummers der Javasche Courant melding is gemaakt, van ontdekte klippen en droogtens bij de nu onlangs op nieuw gedane opname van de vaarwaters van de reede van Batavia naar en in de Straat Sunda, zoo heeft de Kommissie tot verbetering der Indische Zeekaarten, het nogthans niet overbodig geacht, (daar welligt niet door alle daarbij belanghebbenden de Javasche Couranten worden gelezen), door deze ter kennis van de reeders, agenten en gezagvoerders van schepen te brengen: dat verbeterde kaarten van de hierbij genoemde vaarwaters, in het belang der scheepvaart, voor een ieder ter visie leggen, op het Hijdrographisch Bureau op het Paleis te Weltevreden, en wel tot tijd en wijle die kaarten gelitographieerd en ten nut der scheepvaart verkrijgbaar zullen worden gesteld.

De Schout bij Nacht, President der Kommissie tot verbetering der Indische Zeekaarten,
E. LUCAS.
De Secretaris,
J. A. C. ESCHAUZIER.

STRAAT-SUNDA.

Doorgezeild.

Jan. 12 — Eng. schip *Reliance*, F. Green, van Bombaij den 12den december, naar China. — dito brik *Clifton*, J. Hilly, van Sijdneij, naar Singapoera. — dito brik *Fourteen*, J. Baddeley, van London den 13den augustus, naar dito.

BATAVIA.

Aangekomen.

Jan. 15 — Ned. schip *Nogo Laut*, Tan Kingtik, van Riouw den 8sten januarij, passagier, luitenant der artillerie Schröder.

Jan. 16 — Zweeds. schip *Antilope*, H. Fleeswood, van Gottenburg den 4den september. — Ned. bark *Louisa*, J. H. Laws, van Padang den 9den januarij, passagiers, kapiteins J. J. Croes, J. B. Osten, 2de luitenant Delprat, chir.-majoor Wassink, en 2 inlandsche officieren.

Jan. 17 — Ned. bark *Cecile*, C. Kemish, van Banka den 13den januarij. — dito bark *Carolina*, Tan Teklong, van Cheribon den 27sten december.

Vertrokken.

Jan. 15 — Ned. brik *Magfoeld*, Said Mochamat Bin Achmat Banahasan, naar Soerabaija. — dito schip *Soerabaija*, F. W. Poodts, naar dito, passagiers, de heeren W. Domis, A. H. Buchler, A. Beeldman, J. Huward en Jan Huward.

Jan. 16 — Ned. schip *Oeij Sinjo*, Oeij Djiet, naar Pekalongan, passagier, de jonge heer A. Goldman. — Portug. bark *Resolucao*, M. Ramos, naar Lissabon.

Jan. 17 — Ned. bark *Osiris*, J. H. Hazewinkel, naar Dordrecht, passagiers, de heeren C. J. Arntzenius, B. Arntzenius, echtgenoot en kind, en mevrouw H. Nagel.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvet Triton; stoom schip Phoenix; brik De Panter; Ned. schepen Mercurius, Nogo Laut, Middelburg, Baron van der Capellen, IJdroese; barken Indiaan, De Maas, Java, Hengoan, Celebes, Revenant, Radja Walie, Louisa, Cecile, Carolina; brikken Passekan, Dankbaarheid; schoeners Wasp, Hoop op Welvaart. — Eng. schip George; brik New Holland. — Amerik. schip Robin Hood. — Deens. schepen Hercules, Skiold. — Zweeds. schepen Artemise, Antilope.

SAMARANG.

Aangekomen.

Jan. 7 — Ned. schoener *Thaij Lae*, Liem Sioeitjong, van Batavia den 29sten december.

Jan. 10 — Ned. brik *Heppons*, G. D. Swartz, van Batavia den 7den januarij. — dito brik *Twee Gezusters*, J. F. Herman, van dito den 6den dito, passagiers, de heeren F. van Braam Morris, L. J. D. N. F. C. Eschauzier, G. von Ende, Van Mannen, luitenant P. Derruel, en 4 wees-kinderen. — dito bark *Fatal Karim*, Oen Tjinhoen, van Benkoelen den 20sten november.

Vertrokken.

Jan. 8 — Ned. bark *Hengoan*, Liem Kwigo, naar Rembang.

Jan. 10 — Ned. schoener *Lanang*, So Sianlo, naar Tagal. — dito schoener *Inventio*, J. de Graaf, naar Rembang, passagier, de heer D. C. Fransz. — dito brik *Insing Onderneming*, Kouw Goansing, naar Soerabaija.

Jan. 11 — Ned. bark *Christophorus Columbus*, R. de Woerdt, naar Soerabaija, passagier, de jonge heer J. H. Oudon.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. roei-kanonneer-boot No. 14; Ned. schepen Barend Willem, Fatal Hair; barken Catharina Johanna, Slamat, Fatoor Rachman, Bandaan Alie, Fatal Karim; brikken Heppons, Berkat Slamat, Oeij Goansing, Pekalongan, Twee Gezusters; schoeners Oemarien, Marzoek, Tjoe Hesing, Dolphija, Bientang Tiega, Oewadil Atool Rachman Faidool Barie, Hapsing, Lhaij Lae. — Eng. schip Spencer.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Jan. 6 — Ned. schip *Jacob Roggeveen*, H. Rolff, van Samarang den 4den januarij, passagiers, de heeren A. L. Zange, C. H. Dekker, en mejufvrouw Muijskens. — dito bark *Hermina*, A. Rehling, van Patjitan den 25sten december.

Jan. 8 — Ned. schip *Nauwan el Joesoor*, Said Achmat Banama, van Batavia den 27sten december. — dito schip *Attiat ul Maulah*, Said Oemar Habsie, van dito den 5den januarij. — dito schip *Alfluk*, Sech Said Bin Achmat Habis, van dito den 5den dito.

Vertrokken.

Jan. 7 — Ned. bark *Dorothea Henriette*, R. J. Theedersz, naar Makasser, passagiers, J. E. de Grave en J. A. Steenbergen.

Jan. 8 — Ned. bark *Rembang*, J. McNeight, over Sumanap naar Kaliepoetjang, passagier, de heer J. Ross. — dito schoener *Hotjiang*, Kwee Biausiang, naar Balie.

Jan. 9 — Ned. schip *Anna Paulona*, W. Bek, over Probolingo en Banjoewangie naar Nederland. — dito bark *Maria*, B. Doig, over Sumanap naar Tjilatjap.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvetten Van Speijk, Boreas; fregat Rotterdam; stoom schepen Etna, Hekla; schoeners Janus, Kameleon, Argo, Zijlph, Krokodil; kanonneer-boot No. 8; Ned. schepen La Hamoedij, Oost Indie Pakket, Bach Mastora, Oemar Osman, Jacob Roggeveen; barken Carolina Jacoba, Abdul Hasiem, Talsum, Denok Bientang Toedjoe, Pollux, Fatal Kariem, Machlaer, Joesour, Graaf van Hogendorp, Fitz Paine, Hoksoen, Holland, Kiemhien, Jane, Sumatra, Joeserin Hasiem, Hermina; brikken Alie Oesoer, Alijda, Erasmus, Nassau, Indramaijoe; schoeners Anambas, IJoung James, I-aplij, Goannam, Soengoan, Heatlij, Hapsing, Eksing, Hokkiem, Drake, Monkij, Coringa, Soengoan. — Eng. bark Ganges; brik Cecilia.

CHERIBON.

Aangekomen.

Jan. 9 — Ned. schip *Atije Torachman*, Sech Said Bin Smeer, van een verloren reis naar Batavia den 24sten januarij.

Jan. 12 — Ned. brik *Indramaijoe*, Liem Kwiswie, van Batavia en Indramaijoe den 3den januarij.

Vertrokken.

Geene.

Schepen liggende ter reede.

Ned. schip Atije Torachman; barken Batavia, Ikhoat; brik Lahamodij, Indramaijoe; schoener Goansing, en Kappah.

BANJOEWANGIE.

Aangekomen.

Jan. 5 — Ned. brik *Djoemating*, Oeij Hiangtong, van Soerabaija den 2den januarij.

Vertrokken.

Jan. 6 — Ned. bark *Djoemating*, Oeij Hiangtong, naar Balie Badong.

BEZOEKIE.

Aangekomen.

Jan. 5 — Ned. bark *Louisa Maria*, B. C. Jaski, van Probolingo den 3den januarij, passagiers, de heer Klatt en familie, en luitenant ter zee B. H. Staring.

Jan. 6 — Ned. bark *Erasmus*, C. M. van Dijcke, van Soerabaija den 4den januarij.

Vertrokken.

Geene.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te BATAVIA, van den 33den tot en met den 15den Januarij 1842.

AANVOER.

Van Padang, met het Ned. Ind. schip Ydrosie, *Sech Achmat Bin Osman Bahasoar.*

$522\frac{42}{100}$ picols koffij, 2 dito witte peper, 2 dito was, 14 dozijn lepels, 6 pakken stalen vorken, 1 picol lijm, 1006 pakken kroepoek, 30 doosjes piston, 3 dito gato, … matten, 350 gulden aan zilveren munt, 10800 dito dito koperen dito, *Order.*

UITVOER.

Naar Singapoera, met het Eng. schip Commodore, *le Rosignol.*

$50/_2$ leggers arak, *Hoflands, Wilson & Co.*

$7/_1$ en $6/_2$ legger arak, *toe Laer & Jonkman.*

$4\frac{50}{100}$ picols foelie, 13 dito notenmuskaat, *MacLaine, Watson & Co.*

60 picols parlemoer schulpen, *Paterson & Co.*

$139\frac{28}{100}$ picols gomelastie, *J. Hunter.*

957 picols koffij, *A. Gevers*

Naar Nederland via Soerabaija, met het Ned. schip Soerabaija, *F. Poodts.*

300 picols tin, *N. M. H.*

Naar Nederland, met het Ned. schip Osires, *J. H. Hazewinkel.*

450 picols tin, 190 dito rotting, $8499\frac{62}{100}$ dito suiker, $400\frac{846}{1000}$ dito indigo, $162\frac{222}{1000}$ dito kaneel, $6761\frac{28}{100}$ dito koffij, *N. H. M.*

Schepen in Lading te Batavia.

Op den 17den January 1840

Naar	Schepen	Gezagvoerders	Agenten.
Riouw,	Ned. Ind schoener Hoop op Welvaart,	*Njo Tjing Hong.*	*Lim Soeking.*
Amsterdam,	Ned. schip Mercurius,	*J. Rooger.*	*Thompson, Roberts & Co*
Koppenhagen,	Deen. schip Hercules,	*Ap Eman.*	*P. Suermondt & Co.*
Hamburg,	Deen. schip Skiold,	*Claasen.*	*T. E. Vidal & Co.*
Boston,	Amer. schip Robin Hood,	*Barber.*	*Paine, Stricker & Co.*
Singapoera,	Ned. Ind. bark Java,	*J. A. G van der Nulft,*	*van Dasten & Co*
Rotterdam,	Ned. brik Dankbaarheid,	*Duimtjes,*	*Santhagens, Romswinckel & Co.*
Antwerpen,	Zweed. schip Artemise,	*L. Green.*	*Pitcairn, Syme & Co.*
Amsterdam,	Eng. schip George,	*Teuwick.*	*Paterson & Co.*
Rotterdam,	Ned. schip de Maas,	*v. Wanning,*	*Voute & Guerin.*

BATAVIA TER LANDS-DRUKKERIJ.